

PÄÄSTEAMET

Riigihangete vaidlustuskomisjon
vako@fin.ee

Teie 21.04.2026

Meie 24.04.2026 nr 6.5-1/2735-2

Riigihanke viitenumber: 297460 „Toidupakkide ostmine“

Hankija: **Päästeamet**
Registrikood: 70000585
Raua 2, 10124, Tallinn
info@paasteamet.ee

Hankija esindaja: õigusosakonna ostujuht Kristi Orn

Vaidlustaja: Kommivabrik OÜ
Registrikood: 10793533

Vaidlustaja esindaja: vandeadvokaat Eve Fink (eve@fink.ee)

Kolmandad isikud: Freezedry OÜ (11263547)
Tactical Solution OÜ (14046945)

Hankija tähelepanekud vaidlustaja seisukohtadele riigihankes viitenumber 297460

1. Asjaolud

- 1.1 Päästeamet (edaspidi hankija) viib läbi avatud hankemenetlusega riigihanget „Toidupakkide ostmine“ (viitenumber 297460), mille kohta avaldati riigihangete registris hanketeade 14.08.2025 ning ülejäänud riigihanke alusdokumendid (kättesaadavad riigihangete registrist).
- 1.2 21.04.2026 esitas vaidlustaja täiendavad seisukohad hankija vastusele.
- 1.3 Riigihangete vaidlustuskomisjon (edaspidi VAKO) andis hankijale tähtaja vaidlustaja täiendavatele seisukohtadele, taotlustele ja dokumentidele reageerimiseks kuni **24.04.2026**.
- 1.4 Hankija esitab oma tähelepanekud lähtuvalt vaidlustaja 21.04.2026 esitatud seisukohtadest.

2. Hankija tähelepanekud vaidlustaja seisukohtadele

- 2.1 Hankija jääb kõikide oma varasemalt avaldatud seisukohtade juurde.
- 2.2 Hankijale jääb vaidlustaja seisukohti lugedes mulje, justkui vaidlustaja arvab, et tõendamist vajab erinevate pakkujate poolt pakutud toidupakkide samaväärsus. Üldplaanis vastab see ka tõele, kuid täpsemalt tuleb tõendada, kas külmuivatamise meetodil dehüdreerimine ja kombineeritud meetodil dehüdreerimine tootmisviisidena on samaväärsed. Hankija on tehnilises kirjelduses nõudnud külmuivatamise teel dehüdreerimist, mida tuleb lugeda koostoimes märkega *või sellega samaväärne*. Ehk tõendamist vajab, kas kaks erinevat dehüdreerimise meetodit on samaväärsed/annavad samaväärsed tulemused või mitte. Hankija on seda ka oma vastuvõetud otsuse põhjenduses teinud.
- 2.3 Hankija tutvudes vaidlustaja täiendavate seisukohtadega jõudis järeldusele, et vaidlustajal ei ole endal tegelikkuses pakkumuse samaväärsuse tõendamiseks ühtegi faktilist asjaolu

ega tõendit, vaid on asunud seisukohale, et näidise esitamine ja tõend toidupaki säilivusaja kohta on samaväärsuse tõendid. Hankija hinnangul on tegemist otsitud põhjendustega, sest vaidlustaja saab ka ise aru, et on oma riigihanke pakkumuses väitnud, et pakkumus vastab kõigile riigihanke alusdokumentides esitatud tingimusele ning erinevate tootmismeetodite samaväärsuse tõendamiseks ei ole esitatud ühtegi tõendit. Samaväärse pakkumuse esitamise kohta pakkumuses märget ei ole.

- 2.4 Vaidlustaja väidab, et ei hankija ega ka kolmas isik ei ole suutnud ümber lükata vaidlustaja pakkumuse samaväärsust ja sellest tulenevalt on vaidlustaja pakkumus samaväärne. Hankija hinnangul on vaidlustaja poolt toodud loogika väär. Pakkumuse samaväärsus saab tugineda teoreetilistele ja faktilistele asjaoludele, mitte sellele kas hankija on seda suutnud põhjendada või mitte. Hankija on esitanud otsuste vastuvõtmisel mitu lehekülgi põhjendusi, miks hankija hinnangul ei ole tegemist samaväärse pakkumusega. Vaidlustaja vastupidiselt ei ole samaväärsuse tõendamiseks pakkumuses üldse infot ega tõendeid esitanud ega tee seda ka vaidlustusmenetluses.
- 2.5 Hankija põhimääruse järgsed tegevusvaldkonnad on ennetustöö, ohutusjärelvalve, pääste- ja demineerimistöö ning kriisireguleerimise korraldamine. Hankija töötajate hulgas ei ole ühtegi toiduainete tehnoloogi, millest tulenevalt ei ole hankija teoreetilised teadmised toiduainete töötlemise tehnoloogiatest/meetoditest ilmselt eksperdi tasandil. Sellest tulenevalt pöördus hankija just vastava valdkonna eksperte koolitava haridusasutuse poole, et saada eksperdi teoreetiline hinnang külmuivatamise meetodil dehüdreerimise ja kombineeritud meetodil dehüdreerimise tootmisviiside samaväärsuse osas. Hankija soov ei olnud algusest peale eksperthinnangu tellimine konkreetsete toodete ehk toidupakkide samaväärsuse hindamiseks. Nagu hankija juba eelnevalt välja tõi, siis see ei ole vaidluse objekt. Hankija usub, et hankija valitud eksperdi pädevuse ja sõltumatuse osas ei ole vaidlust, seega vastava eksperdi hinnangust võis hankija oma otsuste vastuvõtmisel lähtuda.
- 2.6 Nagu hankija juba viitas, siis pöördus hankija eksperdi poole hinnangu saamiseks kahe erineva tootmisviisi samaväärsuse osas. Hankija pöördus eksperdi poole just teoreetilise hinnangu saamiseks, sest tootmisviiside kui selliste samaväärsust tõendada saabki hankija hinnangul teoreetiliste andmete põhjal. Hankija võttis eksperdilt saadud info aluseks ning sõnastas seda arvesse võttes oma otsuse ja põhjendused. Riigihangete seaduse (edaspidi RHS) kohaselt võtab riigihankel otsused vastu hankija, mida hankija on ka teinud. Negatiivse otsuse vastuvõtmist on hankija põhjendanud, mida nõuab ka RHS. Hankija on oma põhjenduste koostamisel lähtunud eksperdilt saadud infost ehk teoreetilistest teadmistest.
- 2.7 Pakkumuste mittevastavuse põhjendused koostab hankija. Seega ei ole hankija kuidagi valesti põhjenduste koostamisel käitunud, kui on kasutanud selleks eksperdi poolt hankijale antud hinnangut. Hankijale jääb arusaamatuks, millist tsitaati vaidlustaja vastuse punktis 4 silmas peab, mida väidetavalt eksperdi kirjavahetuses ei eksisteeri. Hankija on oma põhjendused kirjutanud ise ning toonud sellesse sisse ka eksperdilt saadud infot ja hinnangut. Hankija ei leia, et see oleks kuidagi manipulatsioon, kui tugineb oma põhjenduste kirjutamisel eksperdilt saadud infole. Hankija ei ole kordagi väitnud, et oma põhjenduste aluseks oleks võtnud üks-ühele eksperdi hinnangu, mis peaks olema arusaadav ka hankija kirjutatud põhjendustest.
- 2.8 Hankija soovis eksperdilt teada teoreetilist hinnangut kahe tootmisviisi samaväärsuse osas. Selle vastuse hankija eksperdi vastusest sai. Hankija leiab, et isegi kui see oleks asjakohane ja vajalik, ei ole hankija kohustuseks hankemenetluse käigus kanda sellises mahus kulusid (nt eksperthinnangu tellimine), et asuda välja selgitama pakkumuste samaväärsust olukorras, kus vaidlustaja ei ole samaväärsele pakkumusele oma pakkumuses isegi viidanud.
- 2.9 RHS räägib eksperdi kaasamisest §-s 195 lg 8 ja 9. Sätted viitavad selgelt, et eksperdi kaasab vajadusel VAKO. Sellisel juhul tuleb lähtuda tsiviilkohtumenetluse seadustiku viidatud sätetest. RHS hankijale ekspertide valiku ja kaasamise osas ühtegi kohustust ette ei näe. Hankija pöördus eksperdi poole endale täiendava info saamiseks tootmisviiside

- samaväärsuse osas. Ja loomulikult võttis hankija eksperdilt saadud infot aluseks põhjenduste koostamisel. Vastasel korral kui hankija seda teha ei oleks soovinud ei oleks olnud põhjust ka eksperdi poole pöörduda.
- 2.10 Vaidlustaja väidab, et eksperdi paljasõnaline arvamus ei tõenda erinevate tootmisviiside samaväärsust. Hankija on seisukohal, et eksperdi poolne paljasõnaline arvamus on siiski tugevam argument kui vaidlustaja poolt mitte ühegi tõendi ega teooria esitamine. Kuivõrd tegemist on oma valdkonna erapooletu pädeva isikuga, siis ei näe hankija küll mingit põhjust, miks hankija ei või oma otsuste põhjendamisel tugineda eksperdilt saadud hinnangule. Teadusasutuse esindajana, kes koolitab välja toiduainete tehnoloogia eksperte, toetus pr Adreson hinnangu andmisel oma teoreetilistele ja praktilistele teadmistele ja kogemusele. Kui hankija oleks täiendavaid tõendeid esitatud seisukoha tõendamiseks küsinud, siis ju need oleks ka esitatud.
- 2.11 Vaidlustaja vastuse punkti 8 osas märgib hankija, et ei viita kuidagi sellele, et vaidlustaja poolt pakutav hind on madal. Hankija viitas oma vastuses asjaolule, et hindade erinevusest tulenevalt ning kogumis muid põhjendusi arvesse võttes annab ca 30% võrra madalam hind alust arvata, et tootmisviisid ei pruugi olla samaväärsed.
- 2.12 Vaidlustaja vastuse punkti 9 osas ei saa hankija aru, kuidas vaidlustaja leiab, et erinevate tootmisviiside samaväärsust saab tõendada riigihanke pakkumuse koosseisus esitatud näidis ja säilivusaja kinnitus. Säilivusaeg oli tehnilise kirjelduse nõue ning selle tõendamiseks tuli kinnitus esitada. Näidise esitamine kui fakt ei tõenda küll pakkumuste samaväärsust. Vaidlustaja ei vaevu isegi vaidlustuses selgitama, kuidas näidise esitamine võiks tõendada pakutava toote saamaväärsust esitatud tehnilise kirjeldusega. Vaidlustaja väidab, et hankija ei ole toidupaki näidist samaväärsuse hindamiseks proovinud ega katsetanud. Hankija peab oluliseks märkida, et vaidlus on selles, kas kaks tootmisviisi: külmuivatamine ja kombineeritud meetodil toiduainete dehüdreerimine on samaväärsed. Esitatud näidiste proovimine ja katsetamine hankija hinnangul tootmisviiside samaväärsust tõendada ei saa. Hankija ei ole riigihanke selgitavas dokumendis sätestanud, et toidupakkide näidist kasutatakse samaväärsuse hindamiseks.
- 2.13 Hankija märgib, et pakkujate otsustest teavitamist reguleerib RHS § 47. Seaduse kohaselt teavitab hankija pakkujaid vastuvõetud otsusest ning lisab pakkujale tema pakkumuse tagasilükkamise põhjused. Hankija on vastavalt käitunud. Hankijal ei olnud mingit kohustust pakkujale põhjenduste käigus eksperdi kirjavahetust edastada, sest hankija lähtus oma põhjenduste kirjutamisel eksperdilt saadud infost. Põhjendused on vaidlustajale koos otsusega edastatud. Hankija ei ole kuidagi tundnud survet kirjavahetus vaidlusmenetluse käigus esitada nagu vaidlustaja seda väidab. Hankija esitas selle tõendina, et hankija on kaasanud oma valdkonna eksperdi, mitte aru pidanud tehisaruga.
- 2.14 Toidupaki soojendamise osas hankija hinnangul vaidlust ei ole ning seega ei ole vaidlustaja vastuse punktis 11 toodu asjakohane.

3. Kokkuvõtteks

- 3.1 Hankija on jätkuvalt seisukohal, et vaidlustaja pakkumus ei vasta riigihanke alusdokumentides toodud kõikidele tingimustele ning erinevate tootmisviiside samaväärsus ei ole tõendatud. Hankija poolt vastuvõetud otsus vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise osas on õiguspärane ega ole vastuolus RHS-ga ning tuleb jätta jõusse.
- 3.2 Hankija hinnangul arvestades vaidlustuse mahtu ning keerukuse astet on vaidlustaja lepingulise esindaja kulud ülepaisutatud. Näiteks jääb hankijale arusaamatuks, kuidas on mõistlik, et VAKO vastuse projekti kliendile saatmine saab aega võtta 2 h (8.04.2026 tööaja kirjeldus).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Orn
ostujuht